

Амбасада Сједињених Америчких Држава (САД) у Србији објавила је јавни позив за исказивање интереса за учешће у пројекту изградње Реверзибилне хидроелектране (РХЕ) Ђердап 3, објавила је еКапија.

Тај потез, како је наведено, представља формални корак ка укључивању водећих светских инжењерских и финансијских компанија у реализацију једног од највећих енергетских пројеката у Југоисточној Европи.

Према тексту позива, заинтересоване компаније имају рок до 25. јуна да предају своја писма о намерама Министарству рударства и енергетике Србије. Циљ овог поступка је селекција стратешких партнера за израду техничке документације, финансирање и саму изградњу масивног електроенергетског постројења.

Позив за исказивање заинтересованости за стратешко партнерство представља прву фазу селекције.

Процес води посебна Радна група Владе Србије, а избор се спроводи према Закону о јавним набавкама на основу међудржавног споразума.

Пројекат РХЕ Ћердап 3 планиран је као хибридно реверзибилно пумпно-акумулационо постројење на 1007. километру Дунава, на територији општине Голубац.

Концепција пројекта предвиђа захватање воде из Ћердапског језера током периода ниског оптерећења када у систему постоји вишак струје, пумпање воде у горње резервоаре "Песача" и "Бродица" и производњу струје у врховима потрошње, пуштањем воде назад у Дунав.

Пројектовани капацитет електране износи импресивних 2.400 MW, уз могућност интеграције додатних 400 MW из обновљивих извора (ветра и сунца). Процењена вредност инвестиције тренутно се креће око 2,63 милијарде евра, а планирани рок за завршетак је 2038. година.

Учешће САД у пројекту Ћердап 3 припрема се од 2021. године, када је амерички гигант Беџтел први пут показао интересовање за изградњу. Кључни кораци направљени су 2022. када је Беџтел, највећа америчка грађевинска и инжењерска компанија, преузео израду техничких студија, што је крунисано потписивањем Међудржавног енергетског споразума у Вашингтону 2024. године.

Овај споразум је ступио на снагу у марту 2025. године, чиме је и створен правни основ да **Србија преко Амбасаде САД званично позове америчке компаније да пошаљу своје понуде**

Упркос великим амбицијама Београда, пројекат се суочава са озбиљним препрекама на међународном и унутрашњем плану. Медији су пре две године пренели изјаву румунског министра енергетике Себастија Бурдуже да Букурешт неће дозволити да изградња Ћердапа 3 угрози стабилност и производњу на постојећим заједничким електранама Ћердап 1 и Ћердап 2.

Билатерални разговори министарстава двеју земаља и мешовитих комисија су у току како би се проценио хидролошки утицај на Дунав.

Осим тога, стручна јавност и еколошка удружења упозоравају на потенцијални негативни утицај на биодиверзитет, с обзиром на то да би се радови изводили унутар заштићеног подручја Националног парка Ћердап.

Због сложености преговора са Румунијом и високе цене, Влада Србије је паралелно као апсолутни краткорочни приоритет поставила изградњу РХЕ Бистрица (680 MW), за коју је припрема документације у завршној фази.

Ипак, отварање јавног позива преко америчке амбасаде потврђује да држава не одустаје од мегапројекта на Дунаву.

(Бета)